

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Veritates Æternæ Ex Prima Hebdomade Asceseos
Jgnatianaè Petitæ**

Vogel, Matthäus

Constantiæ, 1731

Pars I. Pœnæ Corporis à Damnato sustinendæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60667)

egissem. Dedisti gratiam, ut veritates adeò salubres agnoscerem, & sanctiora contilia caperem, da, quæso, & gratiam novam implendi. Rex tremendæ Majestatis, qui salvandos salvas gratis, salva me fons pietatis! Recordare Jesu pie, quòd sum causa tuæ viæ, ne me perdas illa die &c. ex hymno: *Dies ira.*

Ad B. Virginem. O Mater misericordiarum, Mater Judicis mei! hanc mihi potenti tuæ intercessione gratiam impetra, ut Judicem meum nullo amplius peccato offendam, sed Eum per vitam Christiano dignam mihi conciliem. Ora pro me, ne æternùm ab illo separer. *sub*
uum præsidium confugimus &c.

Consideratio IX.

De Pœnis Inferni.

Recitatâ Oratione imaginare tibi voraginem aliquam tetram, flammam undique eructantem, tenebris formidabilem, spectris horridam, plenam Damnatis vario tormentorum genere cruciatis. Pete à DEO gratiam agnoscendi, quantas in orbe altero pœnas DEUS peccatoribus destinaverit, ut ad cavendas ejus offensas compellaris.

Pars I.

Pœnæ Corporis à Damnato sustinendæ.

Doctrina cum reflexionibus. Res, quæ in manibus est, usque adeò terrificæ Sanctis ient
per

per visa, ut ad solam ejus memoriam contremuerint. *Totus tremo atque horreo*, ait S. Bern. *ad memoriam istius regionis, & concussa sunt omnia ossa mea.* Sed descendamus in Infernum viventes, ne descendere cogamur morientes; nullus enim, qui gehennam habet ante oculos, incidet in eam. Quid verò est Infernus? hoc enim videndum est primò. Quid est Infernus? explicari si à me posset, Infernus non esset: describi potest, adumbrari potest, explicari non potest. In Evangelio vocatur: *Locus tormentorum.* Est Infernus locus in medio terræ ad peccatores æternum puniendos à DEO destinatus; locus horroris & confusionis; abyssus omnium miserationum; locus tormentorum; hoc est, ubi non nisi tormenta, non nisi cruciatus, non nisi supplicia; ubi bonum nullum, nulla requies, nullum solatium. Damnatorum enim status cum pura sit infelicitas, nihil potest admittere jucunditatis: qui eò detruditur, valde dicere debet universis & corporis & animæ bonis. Considera, quid quid potes, serenum dièi jubar, vernantes campos, ludos, convivia, opes, famam, honores, amicitias, & si quæ sunt alia, quæ hominem possunt oblectare, & dic: nihil ex his omnibus ad damnatos pertinet. Finge ergo, damnatos omni carere pœna; non sit in inferno, nisi sola hæc bonorum omnium carentia; an non infernus abundè esset formidandus? vivere semper sine requie, sine solatio, sine pace ô quid est? quam durum accidet homini, qui tantopere volupta-

luptatibus adhæsit! Cùm verò infernus sit etiam collectio omnis mali, ò quàm redditur formidandus! Nunquam in mundo cumulus malorum omnium premit; unum tantum alterumve affligit: non omnibus simul membris laborat æger; ast inter inferos omnis dolor, nullum gaudium; omne malum, nullum bonum; verbum. Locus tormentorum est.

Quæ verò & qualia in inferno tormenta sunt, quanta illa sunt? Studiosus quidam apparuit Magistro suo, hoc ipsum quærenti respondit, non quærendum est, quales in inferno poenitentia sint, sed quales non sint; quia omnes ibi sunt. Magnitudinem quod attinet, communis doctrina hæc est: minimum inferni tormentum minus est omnibus illis suppliciis, quæ ab hominibus vel excogitata sunt, vel excogitari possunt. Hinc fuit, qui redivivus à morte, visis antea inferni suppliciis, terribilem egit poenitentiam: quærat tibus verò, quomodo adeò terrificam tolerare valeat, reposuit: acerbiora vidi! acerbiora vidi. Imaginare tibi hîc nonnihil varia tormenta, quibus Sancti Martyres affecti sunt, & cogitare, quibus omnibus acerbiora esse inferni supplicia. Fuit Martyres, qui virgis multoties cæsi ad cruorem excoriati vivi, lapidati, per medium secti sunt, quorum vulneribus acetum cum sale infusum, qui craticulæ ardenti fuere impositi, aut vi lento igne combusti; qui mille aliis modis cruciati sunt. Acerbiora his omnibus sunt inferni supplicia. Quin S. Chrysostr. dicere ausus est hæc

hæc omnia ludicra tantum esse, & jocos, si tormentis infernalibus comparentur. O Studiose, si ludicra, si joci sunt, quidquid passi sunt Martyres, quidquid barbaries excogitavit humana, quidquid mens humana concipere valet, quanta, o quanta necesse est, sint inferorum tormenta!

Numerum videamus. Quot ergo pœnas peccatoribus in loco hoc terribili destinavit vindex DEus? Numera stellas, si potes; numera arenas in littore maris. Scripturæ oraculum est: *Omnis dolor irruet super eum.* Omnis dolor! ah quid hoc? Collige, quotquot in mundo vides, audis, legis morborum genera, & dic: ista omnia & multò plura sunt inter inferos. Nullum ibi membrum, nullus sensus absque pœna & dolore.

I. Oculi torquentur videndo squallorem & horrorem carceris, nigredinem fumi, tenebras Cymmeriis terriores, ignium volumina usque adeò grandia, ut nullius ne Babylonicæ quidem fornacis flammæ conferri possint; videndo damnatos varios variis suppliciis cruciatos; videndo instrumenta tormentorum, catastas, rotas, ignes, serpentes; videndo turpissima spectra dæmonum; quorum tanta est foeditas, ut viso eorum uno S. Catharina Senensis dixerit, malle se per viam prunis ardentibus stratam ad extremum usque mundi diem incedere, quàm tetrum adeò monstrum iterum intueri. Sic nempe plectitur Divina Justitia abusum oculorum; sic punit aspectum imaginum turpium, rerum inhonestarum, alterius sexûs personarum. Sic puniet

tuam, mi Studiose, oculorum libertatem, nisi te corrigas. Cave, oculos tuos in objecta illicita conicias, nisi sic torqueri inter inferos velis. Terribile esse hoc oculorum supplicium ex eo collige, quòd sine nausea & horrore non possunt aspicere ægri alicujus ulcera, cadaver aliquot jamjam à vermibus arrosum &c. & quid hæc sunt, si inferno conferas?

2. Aures cruciantur non audiendo nisi tua convitia & exprobrationes, quibus damnati se invicem lacesunt, atque assidue execrantur audiendo horrendas vociferationes, ululatus, rugitus, maledictiones, latratus tot bestiarum quot damnatorum; audiendo stridorem detritium, planctum & fletum, gemitum intolerabilem ex desperatione ortum, strepitus catenarum, ollarum bullientium fremitus, dæmonum illusiones, damnatorum sociorum suam insaniam deplorantium lamenta. Sic plectit Divina justitia peccata per auditum commissa, audiendæ detractiones, cantilenas obscenas &c. Sic perdetur te quoque, si aures tuas non obturaveris ad cantilenas ejusmodi, aut sociorum malorum invitationes. Terribile esse supplicium, ex eo collige. Musica etiam suavissima, si nimis clamore infantis, de latratu canis, de stridore januæ &c. quàm molestæ accidunt nobis ejusmodi! Et quid sunt inferno collatæ?

3. Odoratus damnatorum torquetur fœtor terribili. Major in inferno fœtor est, quam quem

quem omnia mortuorum cadavera exhalant. Finge tibi campum aliquem amplissimum, bestiis putrefactis conspersum: ô quis fœtor! quàm intolerabilis! Accedit, quòd in die iudicii omnes mundi spurcitia, omne lutum, omnes sordes confluxuræ sint in Tartara. Ipsa damnatorum corpora fœtorem adeò terribilem exhalabunt, ut vel unum eorum, teste S. Bonaventura, orbem universum posset inficere: quid ergo tot eorum millia agent? Fœtor hic oritur etiam ex pice, sulphure &c. Et sic punit DEus delicatulos illos, qui tantam in odoribus preciosis, in pulvere cyprio, in floribus &c. vanitatem quærunt. Puniet etiam te, si ejusmodi ineptiis nimium adhæreas. Terribile esse supplicium, ex eo collige, quòd modicum quemcunque fœtorem è candela extincta, è carcere, è fimo, è sordibus ferre non possint delicatæ nares. Et quid hæc sunt infernali fœtori collata?

4. Gustus cruciatur fame & siti planè terribili, aut cibis talibus, qui horrorem potius & cruciatum augeant, sulphure scilicet, pice, serpentibus &c. *Ignis & sulphur pars calicis eorum*, ait Scriptura. Sic punit DEus excessum in cibo & potu; sic intemperantiam in hospitiiis, sic potationes, sic convivia nimia, sic linguæ vitia, loquelas turpes, mendacia, detractiones &c. castigat. Te quoque sic castigabit, Sturdiose, si in cibo & potu sis intemperans, si linguâ abutaris ad loquenda turpia, ad canenda

S ↑

in ho-

inhonesta &c. Terribile esse supplicium, ex eo collige, quòd grave tibi accidat unius etiam horulæ sitim perferre. Et quid hoc inferno collatum?

5. Tactus, uti plùs ac cæteri sensus peccavit, ita terribiliùs punietur. Sentit damnatus in corpore suo primùm flammam illas ardentes, illisque se prorùs immersum esse conspicit: o quo dolore! sentit dolores quoscunque excogitabiles, quibus hac in vita humana cruciari potest infirmitas: sentit dolores dentium, o quàm vehementes! dolores calculi, o quàm acerbos! dolores colicæ, o quàm intensos! dolores capitis, manuum, renum, viscerum, quos non? Cruciatur Tactus cubatione durissima, non in lecto molli, sed super prunas acedentes: cruciatur membrorum laceratione, verberatione, ustione, frigore, calore, modisque aliis innumeris. Atque hoc modo puniet DEUS peccata toto corpore admissa per otium, lusus impuros, choreas, recreationes illicitas, tactus nefarios &c. Sic te quoque puniet, Si diose, si membris tuis ita abuti perrexeris: si omnia corpori & genio tuo permiseris. Terribile verò esse tormentum, ex hoc colliges, si tecum expendas, quàm te affligat lectus durior, levis dentium aut capitis dolor, leve frigus, calor nimius, aliæque non nihil molesta. Ex his, quæ dixi, vides, non fore in corpore damnati membrum, non sensum, cui sua non sit

fit destinata pœna major vel minor pro gravitate peccatorum.

Sed enumeremus aliquot supplicia in particulari, quibus damnati corpus cruciabitur, & suum cuius documentum subnectamus.

I. Inter præcipua inferni tormenta sunt Tenebræ formidabiles. *In aeternum non videbunt lumen*, minatur DEUS. Ardet equidem ignis infernalis, sed non lucet, nisi ut damnatus videat socios suos, videat dæmones, eorumque aspectu crucietur acerbius. Hærent ergo miseri in perpetuis tenebris. O quàm hoc formidabile! Nox una, ô quàm longa subinde ægro videtur! aut si quis cogatur versari in carcere, ô quàm ei molestum accidit omni solatio lucis destitui! Et quid in inferno erit? quanto horrore damnatos afficiet horridus ille carcer infernalis, perpetuis involutus tenebris! Et hæc est damnatorum pœna, quòd, dum viverent, oderint lucem, quæsierintque loca peccandi, ubi securius liberiùsque peccarent ab hominum conspectu remoti. Studiosè, num habitare poteris cum tenebris istis tristissimis in perpetuum? experire de nocte, dum fortè somnum conciliare tibi non potes; vide, quàm molesta tibi accidat lucis absentia. Quid ergo inter inferos ages? an potes tenebras illas terribiles tolerare? si non potes, cave, accedas loca illa, ubi te remotum credis ab oculis hominum, & idcirco liberiùs à te peccari posse credis: oculos hominum effugere poteris, non DEL.

2. Altera poena est fletus. *Ibi erit fletus & stridor dentium*, ait Christus: fletus adeò terribilis, & rugitus, & ululatus audientur. ut ad insaniam te uno momento redigerent. si ea audire jam contingeret. Cogita Neronis hortos, qui Christianos palis affigi jussit, circa hortum positos, atque ita lento igne cremari inter miseros profectò ululatus. Adverte tamen, per lacrymas infernales nullo modo egeri aut minui dolorem; lacrymæ enim illæ otiosæ sunt, & potius nutrimenta ignis. Antea damnatus unicâ etiam lacrymâ potuisset paratos sibi æternos ignes extinguere, jam nec per plures oceanos potest. Hinc S. Macarius agebat: *Ploremus, fratres, antequam migremus eò, ubi lacryma comburunt corpus.* Est autem hæc poena immodicorum risuum, jocorum inhonestorum & lascivorum, facetiarum turpium &c. *Vae vobis, qui ridetis, quia flebitis*, minatur Incarnata Veritas: per risum intellige sollicitam nimis voluptatum illicitarum quæsitioem, verbo, factove fieri solitam. Studiosè, fletum hunc & ululatum an ferre poteris? nec inconditum infantis clamorem, nec canis latratum ferre potes; & quomodo ea, quæ dixi, tolerabis? ergo cave jocos illiberales & impuros, mendacia jocosa, voluptates illicitas.

3. Alia poena est fames & sitis. Fames tormentum asperum. O videre posses urbem aliquam fame pressam, quàm terribile hoc foret oculis tuis spectaculum! fames per novem dies
pro-

protracta adegit homines, ut muribus, equinis & asininis carnibus, corio, fœno, quin & carne ex proprio corpore refectâ velut deliciis vescerentur miseri. Quid ergo fames unius mensis ageret? quid ager æterna fames? *famens patientur ut canes*, ait Scriptura. O quas delicias dares damnatis, si eis proiiceres mures, asinos, fœnum &c. Habent quidem & illi cibos suos! habent bufones, habent serpentes, habent dracones, habent similia alia, ô quàm lautas cupedias! Sitis tormentum pariter terribile. Hinc Epulo ille dives guttulam aquæ tam enixè petiit. Habent quidem & fel draconum, venenum aspidum, habent sulphur; sed ô misera sitis levamenta! Pœnam hîc habes gulæ à damnatis antea exercitæ. O quomodo sapient tenellulis illa, quæ diximus, bellaria, qui jam de cibis non satis opiparè paratis conqueruntur; qui cibo quodam recenti abstinere rem credunt intolerabilem; qui non nisi lautitias in cibo quærunt! O ut sapient potus ille infernalis illis, qui jam vina optima quærunt in hospitiiis; qui minimam etiam potûs molestiam ferre detrectant! Studiosè, an poteris ferre famem hanc & sitim? experire nonnihil tempore æstivo, differ potum; experire per jejunium, differ cibos in alterum aut tertium diem. Si ita non potes, mortifica gulam tuam; non conquerere de cibis congruenter statui tuo paratis; non quære per media illicita lautitias in cibo & potu; abstine subinde

uno

uno aut altero bolo gratiores, dum prandes aut cœnas; abstine primitiis frugum v. g. pomorum, cerasorum, uvarum &c. fuge cauponas & hospitia, potationes, ebrietatem &c.

4. Tormentum aliud fœtor est: *Erit pro suavi odore fœtor.* Tu si istud ferre non potes, noli jam nimium blandiri odoratui tuo per flores, res odoriferas &c. B. Aloysius, ut odoratum mortificaret, nunquam florem decerpere notatus est.

5. Ignis tormentum infernale non postremum est. Dari hunc in orco certum est ex verbis Christi. Ignis tormentum terribile etiam in mundo censetur; hinc plerumque à tyrannis ultimò usurpatus est ad torquendos Martyres. Accede, quæso, fornacem pistoris cujusdam aut vitriarii; vide terrifica flammaram volumina; experire calorem; & ô Superi! quàm terribile esset tormentum, vivum in flammis illas abiici! terribilius est lento igne comburi. Constat ex historiis, fuisse, qui per tres aut quatuor horas vivi inter flammam steterint, antequam earum vehementiâ consumerentur. O pœnas! ô supplicium! experire vim ignis vel in modica candela: ô! ut tibi horrorem mox incutit! & quid erit incendium ingens? quin congrega unum in cumulum omnia mundi incendia, & confer flammis infernalibus: scis, quanta illa sint? S. Augustinus ait, quantus est ignis pictus, si comparetur igni vero, tantum esse omnem ignem nostrum infernali collatum. O Cœlites quid hoc? ignis pictus

pietus sit omnis noster ignis infernali collatus, licet magnus sit & vehemens? ignis pictus? quid ergo, ô quid erit ignis ille tartareus? ignis in furore Domini succensus? O quàm triste foret spectaculum videre damnatum aliquem flammis & incendiis undique involutum! totum, totum ignem cerneremus. Ignis est sanguis ejus, ignis oculi, ignis nares, ignis os & labia, ignis facies, ignis manus, ignis pedes, ignis ossa, ignis medullæ ossium, omnia, omnia ignis, omnia flammæ. Spectaculum acerbum visu, quid dicam toleratu? Ignis iste terribilis potissimum pœna est ignis alterius, quem in hominum, præsertim adolescentum animis hostis tartareus succendit. Quis ille? lascivus est, & impurus. Hoc est, ignis infernalis pœna est libidinis & impuritatis cogitatione, verbo, opere admissæ; sive fiat per tactus nefarios, sive per aspectus illicitos, sive per loquelas & cantilenas impuras, sive per lusus inhonestos, sive alio quocunque modo: est pœna peccati, quod Castitati adversatur. O mi DEUS, quàm multos tartarea hæc flamma in juventute corripit! scintillam concipiunt innocentes multi, dum sermonibus liberioribus, aut lectione impurâ, aut aspectu inhonesto se pascunt; quæ scintilla, ô in quàm tetra erumpit incendia! Studiose, age, sincerè mihi ediffere, potesne habitare cum igne illo tartareo? potesne? ah timeo, ne minimè possis: video enim, quòd modicum quemcunque calorem ferre nequeas; quomodo ergo ignes illos feres? discendum ta-

men

men est, si peccare velis. Age, candelam accende; extende manum tuam; candelæ ardenti saltem digitum unum impone; tene immotum. Quamdiu hoc fiet? ah! mox retrahes. Quid si ergo major foret ignis ille, quid ageres? an sustinere posses? multò minùs. Quâ ergo tandem ratione ignes tartareos feres, cum pictum hunc ignem non valeas sustinere? quomodo peccare audes, si ignem illum ferre non valeas? Imaginare hîc tibi rogam aliquem ardentem: veniat, qui tibi ponat in mensa potum dulcissimum, cupedias gratissimas, thesauros ingentes, totum etiam regnum, dicatque tibi: ecce hæc omnia dabo tibi, si per unicum etiam quadrantem tantum, imò si per spatium, quo una Oratio dominica recitari potest, in rogo hoc ardenti sedere velis. Quid dices? an rebus propositis frui desiderans in ignem te coniicies? res revera magnæ sunt; spatium doloris breve. Quid eliges? si bene te novi, procul, procul ista, iniquies; desiperem, si hoc agerem: tanti ardere non emo: si non unum modò, sed mille adderes regna, tam chara mihi non sunt, ut eorum amore has flammæ subeam, licet & periculum mortis abesset. Prudens foret hæc tua responsio. Vertamus jam rem. Finge, thesauros illos & regna & cupedias jam esse tua: veniat, qui te arreptum iniicere vellet in rogam illum accensum, ut per unius horæ quadrantem ibi arderes, nisi thesauros omnes & regna & hortos & palatia ei concederes. Quid, quæso, eligeres?

quid

quid ageres? an malles retinere ista omnia, & brevem accensi rogi calorem tolerare? revera non ageres. *Ite, ite sceptrâ, diceres, ite opes & voluptates omnes, tantum vos non amo, ut vos retenturus tanta pati velim. Et ista sana responsio foret. Jam verò animum tuum adverte: attende, mi Studiose: minatur DEUS rogos tartareos, minatur flammâs non ad unius horæ spatium, sed in æterna sæcula duraturas, nisi dimittas voluptates illas illicitas, quas in peccato illo, in illa impuritate quæris; nisi recedas à consortio illo pravo; nisi extirpes consuetudinem illam detestandam; nisi, ut rein verbo, à peccato desistas. Quid ages? ad eone chara tibi voluptas illa est, illa amicitia an adeò jucunda, illud gaudium in peccato quæsitum adeò ingens, ut malis incendium eligere perpetuum, quam istis valedicere? Expende seriò, & responde. Promittit tibi dæmon voluptatulam in peccato, in otio, in lusu, in potationibus, in lascivia; ex parte altera DEUS ostendit ignem, quem non ad quadrantem horæ, sed per omnem æternitatem sustinere cogêris, si voluptatem tibi oblatam eligas. Quid ages? an, ut voluptate istâ fruaris, æterna vis subire incendia? Stultissimus profectò es, si ita decernas. Rogum per quadrantem sustinere non vis pro regno integro; & pro voluptate levi vis orcum sustinere? quæto, ubi mens? ubi ratio tua? Obsecro te, expende rem hanc seriò, & statue, ab omni voluptate illicita, præsertim impurâ abstinere: statue,*

omnia

omnia peragere, quæ DEUS præcipit, licet molesta, ut evadas ignes perpetuos. Cave ab omni umbra peccati, quod Castitati adversatur. Ardor gehennæ extinguat ardorem libidinis. Maxima juvenum pars peccato huic ruinam debet in vita hac, utinam non & damnationem in altera! Hoc certum, si centeni damnantur juvenes, nonaginta novem ob detestabile hoc vitium damnari. Tu fuge, tu detestare: si verò immerfus luto hæres, eripe te quamprimum. Inferni memoria omnem ejuscemodi voluptatem tibi reddet invisam. Josaphat princeps regius ad violandam Castitatem tentatus in somno videt paratos sibi ignes perpetuos; audit vocem: hic sceleratorum carcer est, qui se foedis adeò peccatis contaminant. Rediit ad se è somno, & omnem voluptatem illicitam execrabatur illicò. O Studiose, carcer ille pro te est, ignes illi pro te sunt, nisi caveas à peccato adeò terribili, aut contractam fortè jam consuetudinem extirpes.

6. Societas in inferno non leve tormentum est. Ut si societas beatorum in Cœlo ingenti beatum gaudio afficit; ita incredibili modo damnatum torquet societas infernalis. Habet damnatus socios dæmones, de quorum immani foeditate nihil hîc disseram: insultabunt isti & exprobrabunt misero damnato, cur ita amens fuerit, ut relicto DEO adhæserit dæmonibus; cur fidem his habuerit; cur sponte elegerit pœnas istas &c. atque ita ridebunt in interitu miseri.

Habet

Habet & socios eos, quos scelerum complices habuit; demum damnatos omnes. Ne verò ex ipsa hac societate solatium speres; nam quot damnati, tot pœnæ novæ, tot nova tormenta. Finitur omnis in inferno amicitia. Hic frater in fratrem, socius in socium, filius in patrem, amicus in suum antea amicum exurgit, eumque quovis dæmone torquet crudelius. Pœnam hanc ideo infligit DEUS; quia damnatus dum viveret, contemptâ DEI amicitia, quæsit humanam. Studiose, paucis absolvo supplicium hoc re ipsa terribile. Unum quæro: potesne habitare cum dæmonibus, cum damnatis? Certus esto, tui ipsi socii, qui te jam velut amici optimi invitant ad illicita, tormenta tua augebunt in immensum; tu verò eos velut interitus tui causam execraberis frustra & nimis serò. Nunc, quæso, oculos aperi, & sceleratam amicitiam detestare! fuge socium, qui te à pietate aut studiis avocat: neque dæmoni adhæreas peccando, nisi æternum adhærere ei velis patiundo.

Reflexiones. Christus postquam mentionem fecisset fletûs & stridoris dentium in inferno futuri: Intellexistis, aiebat, hæc omnia? Idem ex te jam quære: an intellexisti omnia, quæ dixi? an intellexisti, quid sit infernus, quæ ibi, quot, & quàm terribiles pœnæ? quid concludis, quæso? Pauca dicam; quia suo jam loco inserta sunt, quæ hîc poni debebant. 1. Est in inferno privatio omnis boni; ergo stultè agit,

T

qui

qui privationem hanc peccando incurrit, ne
 privet levi aliquo bono. Voluptate brevi ad
 lectus peccas? stultè agis; quia sic, ne te pri-
 ves voluptate parvâ, privationem omnium vo-
 luptatum accersis. Vis frui voluptate? fugi-
 jam hanc levem, quam in peccato quæris; alia
 eâ non poteris per æternitatem frui. 2. Audi-
 visti infernum esse locum tormentorum. Quare
 denuo ex te: an poteris sustinere tormenta
 illa omnia? an poteris habitare perpetuò cum
 fame & siti, fœtore & fletu, cum igne perpe-
 tuo? quære ex manibus tuis, ex lingua, ex oca-
 lis, ex corpore tuo toto, an recensita tormen-
 ta tolerare valeat? Vereor, vereor, ne non
 possis. Auram calidiorē ferre non poteris
 unius dentis dolor propè ad insaniam te adigit
 ne unâ quidem nocte immotus jacere in lecto
 potes; horres cilicium; flagelli etiam nomen ti-
 mes; quâ ergo ratione infernum feres? O fr-
 tres mei, exclamat Bernardus, qui jam modicum
 febrim ferre non potestis, quid facietis, quantum doli-
 bitis aeterno illo incendio absorpti? quid facies tu-
 ô Studiose? si ferre potes, audacter pecca; si non
 potes, aut disce, & assuesce, aut peccatis illis
 abstine, quibus pœnas illas à DEO statutas esse
 audivisti. Miserere tui corporis, & ama illud
 amore sancto. Si terribilis nimium videtur
 pœna in oculis sustinenda à damnatis; mortali-
 fica oculos, nihil illicitum intuere: si aurium
 tormenta ferre non potes; obstrue illas ad se-
 mones turpes, ad sociorum invitationes &c.

Si gustûs , si odoratûs , si tactûs supplicia te terrent ; cave ab omni vitio gulæ & linguæ ; non ad eò molliter habe corpus tuum , omnia ei concedendo ; non extendere audeas manum ad illicita &c. si te terrent tenebræ ; cave , quæras locum , ubi clam peccare possis : si foetor , si fletus tibi gravis videtur ; cave risus & jocos scurriles ; cave vanitatem nimiam in mulcendo odoratu. Verbo : vide , quibus peccatis supplicia illa dixi infligi , & ea fuge , alias pœnam non effugies in æternum.

Affectus. Anima mea , quid agimus ? audisti , quàm formidanda res sit infernus. Nunquam eheu ! antea expendisti , quantum malorum sub una hac voce delitescat. O locus tormentorum ! privatio omnis boni ! cumulus malorum omnium ! ô tenebræ ! ô foetor ! ô fames ! ô ignis ! ô inferne , quantum te formido ! quomodo ego te sustineam ? non possum , ah non possum tam immania ferre supplicia ! O juste Judex ultionis , agnosco & timeo justitiam tuam ; agnosco , quàm terribilem sumas de peccatoribus vindictam. Domine , non possum pœnas tam horridas sustinere ; video , delicatus nimium sum : modicus me dolor vexat ; & quid facerent dolores illi terrifici & innumeri ? Magne DEus , DEus clemens & misericors , ne damnes me ! Tu Jesu Crucifixe , qui de Cœlo descendisti , quærere & salvum facere , quod perierat , miserere mei ! per pretiosissimum Sanguinem , per mortem tuam , Te rogo , miserere mei ! Ne damnes me ! ne pretium

tium Sanguinis tui in me perire sinas! ô fontem misericordiæ, si omnes labores tui, omnes dolores perdit in me sunt, quid eos tolerasse prodest? Ne permittas me damnari, quem pretioso Sanguine redemisti! Recordare Jesu pie, quod sim causa tuæ viæ! Doleo ex corde, quod hactenus non serviverim tibi, ô DEUS, & sic tantorum suppliciorum me fecerim reum. Doleo, atque utinam, dolorem hunc meum cruentum etiam lacrymis testari possem! testabor operi mi Jesu, non admittendo posthac aliquid, quo te offendam, & tanta merear supplicia.

Proposita. Ita est, mi Jesu, nihil admittam, quo te offendam, quo tanta merear supplicia præcipuè observabo sequentia. 1. In occasione peccandi recordabor eorum, quæ jam consideravi, & quæram ex me: poterone ferre tormenta infernalibus? atque ita coërcebo me, ne peccem. 2. Cum infernus sit privatio omnium voluptatis, & hanc ego incurram, si nolim me privare voluptate aliquâ illicitâ, malo jam carere hac, aut illa voluptate illicitâ, quâ frui possem in otio, consortio pravo &c. quam hanc captando omnem mihi voluptatis spem adimere. 3. Cum in inferno sit omnis dolor, & ego nimis delicatus ferre etiam levem dolorem nequeam, fugiam omni conatu peccatum, ne tanto vario & terribili dolore plectar. 4. Ne puniantur oculi, eos non usurpabo ad videnda illicita. 5. Ne puniantur aures, obstruam eas ad sermones minus castos, aperiam verò bene
mo-

monentibus. 6. Ne puniatur odoratus, omit-
tam quærere vanitatem in odore delicato,
mortificabo me exemplo S. Aloysii in rebus
odoriferis. 7. Ne puniatur gustus, fugiam ex-
cessum & lautitias in cibo & potu; mortificabo
me subinde per jejunium, aut abstinentiam ab
uno alterove bolo gratiore, à fructuum primi-
tiis. 8. Ne tactus puniatur, nolo tangere in-
honestas; non refugiam molestias in frigore aut
calore, si ita exigat obsequium DEI; non hor-
rebo mortificationes leviores. 9. Ne pati co-
gar pœnam tenebrarum, nunquam quæram
loca, ubi separatus ab hominibus peccem libe-
rius; cogitabo: Deus me videt. 10. Ne pati
cogar fletum infernalem, deflebo jam & expia-
bo peccata mea; nunquam tractabo jocos in-
honestos, nunquam risus illiberales. 11. Ne
famem & sitim ferre cogar, non blandiar ni-
miam gulæ meæ; mortificabo me in cibis aliis
gratioribus; nunquam de cibis meo iudicio non
adeò bene paratis conquerar. 12. Ne tolera-
re cogar ignem terribilem, nunquam permit-
tam, ut concipiam ignem illum fœdum impu-
ritatis; omnem umbram peccati, quod castita-
ti inimicum est, abominabor; ne ob levem adeò
voluptatem in æterna incendia me deiiciam.
13. Ne cum dæmonibus æternum cogar ha-
bitare, nolo eis jam obsequi; sociorum invita-
tiones reiiciam; ne eos habeam in inferno car-
nifices meos & tortores: Verbo: fugiam pecca-
tum: vincam me.

Petitio. Christe Jesu, per sacra Vulnera tua, obsecro, da mihi gratiam, ut constans in voluntate hac permaneam, ne pœnas illas horrendas sustinere cogar. *Ora quinquies Pater & Ave in honorem Vulnerum Christi.*

Pars II.

Pœnæ Animæ damnatæ.

D*octrina.* Terribilia sunt, quæ hæctenus de inferno proposui; sed levia, imò nulla sunt, si conferantur cum illis, quæ supersunt. Pœnæ Animæ jam videamus, quarum tamen aliqua etiam corpus concernunt. Has alii uno nomine vocant Vermem conscientia, de quo Scriptura: *Vermis eorum non moritur, & ignis eorum non extinguetur.* S. Augustin. Inter omnes tribulationes humanæ animæ nulla est major tribulatio, quàm conscientia delictorum. Multa autem sunt, quæ nomine hoc comprehensa damnatum torquent, quoad Potentias Animæ, ut vocant singulas.

Memoria Animæ damnatæ, quoquò se veritatis doloris materiam reperit. Respicit præterita & recordatur voluptatum, dierum genialium, honorum, libertatis, aliarumque, quibus antefruebatur, illecebrarum. Hæc omnia uno momento videt esse amissa. O quàm hoc grave accidet illis, qui in vita suo genio solum indulgere laborarunt in omnibus per recreationes, cibos, lusus, & nescio quæ illicita. *Ego ille quondam opulentus, gemebat Job in fimo sedens.*
Ego,